

ségedl! Eljen Románia Felsőleges asszonya, a sebesülteknek kedves vigasztalója."

Az ünnepeket estéli világítás, manifestatio követte, mely után a fejedelem kocsiába ült s a nép hangos lelkesültsége mellett több utcát bejárt. — A fama azt beszéli, hogy Károlyt ki akarták kiáltani királynak; nem történt meg, jobb időkre várnak, úgy látszik. Igenis hamar volna még!

A fejedelem Bratiant hagyta maga helyett a hadseregénél.

Ozman pasa szerdán ment el Oroszországba. Egy itteni lap, lábfájaldalmát súlyosnak mondja s azt állítja, hogy le kell vágni.

Csütörtökön 3200 plevnai török fogoly érkezett Bukurestbe, 12 nagyobb és 180 alsóbb tiszt. A sebesültek nagyon rongyosok és elalélva néznek ki s többeken himlő mutatkozott, kik azonnal kórházba s a többiek a helybeli katonai laktanyákba lettek elszállásolva.

Itt híre volt annak, hogy Ozman pasa mielőtt kirohant volna, a Plevnában lévő foglyokat levágatta és testeiket elásta. A róla terjesztett méltatlan hír megcáfolására álljon itt egy román lap közelebbi tudósítása:

"Plevnában több román fogoly katona volt, ezek közül egy azt mondja, hogy elfogatása után két nappal Ozman pasa eleibe vitetett s a következő beszéd folyt közöttük:

"Miféle nemzet vagy?" kérdé a plevnai oroszlan.

"Román" — felelé a román dorobontz.

"Hányan vagytok Plevna körül?"

"Nem tudom tisztán."

"De körülbelül mégis?"

"Nem tudom, rekruuta vagyok."

"Jól van!" — mondá Ozman pasa megütve vállát; eredj és pihend ki magadat. En szeretem a bátor katonát, ha mindjárt ellenségem is."

A román foglyok kik Plevnában voltak tudatják, hogy nagyon jól bántak velök fogságuk alatt.

Ez dicséretére válik a plevnai hősnék. Ennyit a román lap, melyhez azt hiszem — nem kell commentár.

X. X.

A harctérről.

Európa figyelme ma a béke felé van irányulva. A békéből pedig aligha lesz valami, dacára annak, hogy a sajtó igen hevesen oltalmazza azon feltevést, hogy Anglia akciója vagy az akcióit illető terveztései békésebb hangulatra bírják az orosz hatalmat. Pedig a legjobb esetben is csak fegyverszünetről lesz szó, amit tavasszal kétségkívül ismét ágyuk dörgése és puskák ropogása fog felváltani. A békefeltételek egy külföldi lap szerint a következők volnának: "Muszkaország megkapja Batumot és egy határ kiigazítást Örményországban, mint hadi kárpótlást, Románia függetlenségét, a Dardanellák szabaddá tételét minden nemzet számára. Bulgária, Bosznia és Hercegovina ügyében konferencia tartatik Rómában. Szerbiáról szó sincs. — Különben Szerbia, mint a gyávaság és hitszégesség ecclatans példányá, csakugyan semmi körülmények között sem jöhet szóba.

A konstantinápolyi viszonyokat illetőleg igen nagy baj az, hogy a szerály-politika folyvást előtérben áll. — A mint egy perai távirat mondja, Schadik pasa, Mahmud Damat, Serfet és Server pasa külügyminiszter szövetséget kötöttek Szulejman pasa ellen, hogy Muszkaországgal békét kössenek, mielőtt a muszkaák átlennek a Balkánokat.

TARCA.

Szerencsés lövés.

Történeti beszély.
(Braunfels E.)

Az 1689 ik évnek egy szép őszi napja hajlott alkonyra. A nap arany sugarai még csillogva törtek át a versaillesi park fáinak magas koronáin, míg a sűrű faszorok között már némi homály kezdett borongani. Mély csend honolt a nagy parkban, egy lélek sem volt látható a tágas sétányokon, melyek különben ilyenkor még népek és zajosok szoktak lenni. Ma azonban az egész udvar vadászaton volt a vincennesi erdőben, hol tulajdonképpen a királynak is jelen kellett volna lenni, de — nem tudták, miért — kevéssel az indulás előtt ő felségének egyszerre csak rossz kedve lett és a kirándulásról lemondott.

A nap lassanként alább-alább szállott. Egyszerre két hang törte meg az általános csendet s egy melléksétányról két férfi lépett a fősétányra. Az egyik csinos fiatal, körülbelül 25 éves ifju, izléstelen udvari vadászruhában; a másik, egyszerű polgári öltözetben, néhány évvel idősebb lehetett, legalább vonásából ítélve, melyeken az idő vihara némileg meglátszott.

— Azt mondom önnek Victor ur, — kiáltá az idősebb felindulva, miközben szeméi villámot szórtak — ha idején vissza nem lép s játékaival fel nem hagy, meg fogja keserülni!

— Megkeserülni? — viszonáz az udvari vadász s félig bámulva, félig mosolyogva tekintett a beszélőre. — Megkeserülni? Lassabban Tibaut ur!

— De hát mit akar ön? Hiszen csak nem

Ez épen elégséges volna arra nézve, hogy a zavar ott tökéletes legyen.

Szentpétervár, jan. 1. A cár elnöklése alatt a kormányknak írt levő tagjai által korona tanács tartatott, melyen határozatba ment, hogy mindaddig, míg a porta feltétlenül nem fogadja el Muszkaországnak fegyverszüneti feltételeit, a hadjárat az eddigi erővel folytatattik. Erzerum bevételéről nem érkezett hivatalos értesítés.

Páris, jan. 1. Élénk sürgönyváltás folyik, a versaillesi, madridi és római kormányok közt, melyeknek célja egy nagy román szövetségnek létesítése Olasz-, Francia- és Spanyolország közepentengeri érdekeinek megóvására. A szövetség protekcioját az oláhokra is kiterjeszti, melynek függetlenségét Muszkaországgal szemben garantírozandó, ha azt a porta és a párisi szerződést aláírt hatalmak elismerik. A párisi szerződés fentartásában kételkednek, de Franciaország kész más hatalmakat annak fentartásában támogatni.

Konstantinápolyból jan. 1-ről a Havas ügynökség jelenté a múlt éjletről: Több követ felszólította a portát, fogadja el a vasárnap említett fegyverszüneti feltételeket, melyeket szerintök Muszkaország elfogad. A porta békés hangulatot tanusított. — 1-ről délről pedig azt írja, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy kész volna valamely fegyverszünetet (u n e armistice) elfogadni, de még nem érkezett meg Muszkaországnak Anglia által közvetített válasza.

A lázadás Daghestánban.

Daghestán körülzárolja a Kaukázus óriás hegyseit. Hozzáférhetetlennek teszik a hegységet Daghestán tántogó üregei és beláthatatlan, áthatatlan erdei. A lázadás itt sokkal nagyobb fontosságot nyert, mint azt a hivatalos közlemények állítják. Nem csupán egyes törzsek keltek fel, hanem egész Daghestan s különösen pedig ott az ugynevezett sunita néptörzs legkevésbé sem törődik Kars és Plevna elestével, sőt oly erővel és akkora tömegben vesznek részt a fölkelésben, mint azt Samyl fénykorában sem tették. Tekintélyes emberek, gazdag földbirtokosok, sőt olyanok is, kik az előtt muszka szolgálathatban voltak, ragadtak most fegyvert a muszkaák ellen. A daghestani fölkelők nem politikai, hanem vallási célokból ragadtak fegyvert.

A fölkelők vezérei nyíltan mondják, hogy Muszkaországot sem le nem győzhetik, sem meg nem győngithetik, de kötelességök hitsorsosaikat teljes erővel támogatni.

"Feladtuk nyugodt, békességes életünket, — mondják a vezérek — feladtoztuk életünket és vagyónunkat és tudjuk, hogy szigoruan fogunk megbüntettni, de vallásunk iránt, melyet isten nagy prófétája által tanított — kötelességet teljesítünk."

Ez a körülmény kissé közel áll a próféta zászlója kibontásának tényéhez.

Az új török hadi terv.

Ha a fegyverszünet érdekében még csak az előzetes lépések tetették is meg, az időjárás olyan, mely a fegyverszünet közvetítését majdnem fölségesse teszi. A törökök az ingyenes fegyverszünetet arra használják fel, hogy szervezik a Balkánvonal védelmét.

A török hadvezénylet mindenekelőtt arra törekszik, hogy az összeköttetést Gurkó tábornok

gondolja komolyan, hogy a főkértész önnek adja leányát, kit már rég nekem szánt. Azt mondom hát: szűnjék meg a leánykát tovább is ámitani, mert különben . . .

— Nos, mert különben . . . ?

— Mert különben, ismétlem, meg fogja keserülni, ön semmiházi!

Ez utóbbi szavak oly indulattal és oly nyomatékkal voltak mondva, hogy nem téveszték el hatásukat. Az udvari vadász megállott s átható tekintetével ellenfelére, egész határozottsággal mondá:

— Tudja meg hát Tibaut ur, hogy a mig én élek, Anna sohasem fog az ön neje lenni. A leányka engem szeret s remélem, hogy majd az öreggel is rendbe hozom a dolgot. Az igaz, hogy szegény vagyok, de nevem és becsületem tiszta s a mi még nem vagyok, lehetek majd, ha Annát nőül veszem.

— Már én csak azt tanácslom önnek, Victor ur, — viszonáz a mélyen talált Tibaut, és hangja reszketett — hagyjon fel szándékával, különben istenemre! drágán fogja megfizetni a játékat; mert én jogomról le nem mondom.

— Én sem kedvesemről.

— Szemelen fickó, még . . .

E pillanatban léptek valának hallhatók. Tibaut végigtekintve a sétányon, a lehetőleg mérsékelt hangon mondá:

— A király!

A következő pillanatban mindketten eltűntek. A király lassu léptekkel haladt előre anélkül, hogy az előbbi párbeszédet hallotta, vagy a beszélők alakjait észrevette volna. Az udvaroncoknak igazok volt, mikor azt állították, hogy ő felségének rossz kedve van. Valóban, a király homloka össe volt ráncolva, néha-egy-egy keserű mosoly vonult el ajkain s egész lényén valami buskomor-

hadserége és a muszka derékhad között megszakitsa. Másodsorban a várnégyszögtől elvont csapatokkal a Balkán-szorosokban fészkelő egyes muszka csapatokat akarja megtámadni és egyenkint megverni. Szulejman pasa reméli, hogy egy 80,000 főnyi sereggel Eski-Sagra irányában és egy tartaléksereggel Hermanliban fölünyben lesz a muszka hadsereg fölött.

Schaki pasa és Achmud Ejub" pasa egyesült sofiai és sipkai seregek feladata Gurkó tábornokot folyton sakkban tartani.

Anglia és Egyptom.

A "St.-Petersburger Ztg." írja:

"Kinglake, a krími háború ismeretes történetírója mondja, hogy Miklós cár, midőn a krími hadjárat előtt beszélt Hamilton Seymour angol követel, így nyilatkozott: "Pronez l' Egypte Adonner moi carte blanche pour le reste." (Vegyétek Egyptomot és a többire nézve adjatok nekem fehér lapot.)

Akkor Anglia ellene volt Törökország feladabolásának és a háborút választotta. Gladstone 1854. február 22-iki beszédében Anglia kötelességének mondotta a Balkán félsziget elfoglalását a muszkaák által minden erejével megakadályozni. — Most, 23 év mulva megfordítva áll a dolog. — Senki (!) sem hisz többé Törökország életképességében és Anglia kölcsönös leszámítolásból Egyptomot kéri Muszkaországot szabad akciójáért és a mint a "White had Revier" írja: "a parlament jókorabb hivatik vissza, hogy a kormány előterjesztését Egyptom megvásárlását illetőleg megvitassa."

Ime, amit Anglia Miklós cárnak megtagadott Sándor cártól kéri.

Román lapok szemléje.

A bukuresti "Timpul" felhívja Románia polgárait, hogy a török foglyokat, kik szent ügyekért oly vitézül harcoltak, kik ezenkívül éhség s hideg miatt annyit szenvedtek, oly hallatlan nehézségekkel küzdöttek s mégis az utolsó falat kenyérig s az utolsó töltyényig helyt állottak a lehető legmelegebben fogadják.

A "R o m á n u l" az országban dühöngött rendkívüli zivatorkokról szólván, aggodalmát fejezi ki a török foglyok sorsa felett, kik tudvalegőleg oly nagy hiányt szenvednek téli öltöny dolgában s kiknek hollétéről, sorsáról a táviradi összeköttetés fenakadása miatt semmi értesítés sem érkezett Bukurestbe.

Ugyancsak a "R o m á n u l" a budapesti népgyűlés alkalmából a következőket írja:

"Az egész világ tudja, miszerint a török azért küzd, hogy a Balkán-félszigeten összes kis nemzetiségeket, a szerbeket, bolgárokat, montenegrókat, bosnyákokat, hercegovinaikat, görögöket és az ott lakó nagyszámú románokat kegyetlen járma alatt tartsa.

Hogy mindezen népek dolgozzanak s azok véres verejtékén a polgáriadsodásra képtelen, fanatizmus által uralt, kegyetlen ösztönű, más századba s más földrészre tartozó előítéletekkel bíró muszlimán hordák hizzanak; hogy ama nemzetek ne részesüljenek a szabadság s oktatás jötményeiben, oly korszakban, midőn az ember s a népek jogai elismertettek ez a leglátványos igazságtalanság, a legbűnösebb ignoranciája az elenyészhetlen alapelveknek.

Ma, midőn az egyéni rabszolgáság száműzve

ság ömlött el. A gondolatok azonban, melyek a királyt oly élénken foglalkoztatták és annyira lehangolták, egészen sajtóságsos okból eredtek. Egy idő óta ugyanis részint versben, részint prózában újra meg újra valami elmés, csipős gunyiratok jelentek és pedig azon célból, hogy a király személyét nevétségessé tegyék. Nem is tévesztették el hatásukat egyszer is, mert egész Páris, sőt titokban maga a versaillesi udvar is jókat nevetett ezen gunyiratokon. Hasztalan volt a rendőrségnek minden fáradozása az iró nyomába jöni. Hasztalan foglalták le és semmisítették meg azonnal a megjelent gunyiratot: a cél, mit az ismeretlen iró el akart érni, mindig el lett érve. De a király, bárminő alakban lett legyen guny tárgyává téve — mindannyiszor a legmélyebben volt sértve. A többi között ma is egy ilyen gunyirat jelent meg Párisban és pedig az eddigieknél még sokkal sőtörbb alakban. Hízgelő udvaroncok természetesen azonnal megvitték Versaillesbe. Így történt, hogy mielőtt a király a vincennesi vadászatra indult volna, a gunyiratot olvasva oly mélyen találva érezte magát, hogy minden kedve elment a vadászattól. Hallatlan vakmerőség is volt az irótól oly kíméletlenül nevétségét csinálni abból, hogy a király — hajlott korát tekintetbe nem véve — még mindig úgy akart feltűnni, mint a legfiatalabb lovag és hogy az ndvarhölgyek társaságában úgy viselte magát, akár egy érzélgős ifju.

A király már épen az Apollo-medencéig ért s itt megfordult, hogy a kastélyba térjen, midőn alig 20 lépésnyi távolságra hirtelen megállott. Ugy tetszett neki, mintha oldalt a fák között valami suhogást hallott volna. Tekintetét arra irányáza, a merről a zaj jött, miután azonban semmit sem látott s a zajt sem hallotta többé, anélkül is saját gondolataival eléggé el levén foglalva, nem volt